

A woman with dark hair pulled back, wearing a blue quilted puffer jacket, stands in a large greenhouse. She is smiling slightly and looking towards the camera. The greenhouse is filled with rows of green plants, and the ceiling is a complex metal structure with several bright, warm-toned lights. The overall atmosphere is professional and focused on agriculture.

DANSKUNDERVISNING I ARBEJDS TIDEN

/ SIDE 4

INDHOLD

- 03 Leder, Thomas Møller
- 04 Danskundervisning i arbejdstiden
- 06 Økologi handler om arbejdsmiljø
- 08 Verdensmål i GRØNT: Ny skov sikrer rent drikkevand
- 10 Faglige forventninger 2022
- 12 Robotterne passer plænerne
- 14 Ny lederuddannelse for gartnere
- 15 Få et tillæg til lønnen
- 15 Noter

GRØNT

1/2022 (46. Årgang)
ISSN 2246-2805

GRØNT er Danmarks største fagmagasin for den grønne branche. Magasinet udkommer 8 gange om året og udgives af Det Grønne Repræsentantskab, Rymarken 4, 8210 Aarhus V.

REDAKTION

Ansvarshavende redaktør:
Thomas Møller, 3F Aarhus Rymarken
thomas.moller@3f.dk
Telefon: 21 47 77 67

Redaktionsudvalg:
Line Bjørndal, 3F Odense GOPS
Rita Olsen, 3F Aarhus Rymarken
William Andersen, 3F Holstebro
Walter Markussen, 3F BJMF

Magasinet er uafhængigt af 3F og Det Grønne Repræsentantskab, og artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis repræsentantskabets eller 3Fs holdninger.

LAYOUT & TRYK:

Stibo Complete – stibocomplete.com

FORSIDEFOTO: Morten Herlev

OPLAG: 1. halvår 2022: 11.000

DEADLINE FOR NÆSTE UDGIVELSE: 28. februar

IDÉER TIL ARTIKLER

Har du et forslag til en artikel eller et indlæg, så kontakt en af vores to journalister:

Morten Hansen
journalist.morten.hansen@gmail.com
Telefon: 24 48 00 23

Morten Herlev
morten.herlev@3f.dk
Telefon: 26 77 18 59

ANNONCESALG

Stibo Complete
Jette Sterndorff-Jessen
Telefon +45 76 10 11 47
jsje@stibo.com
stibocomplete.com

ABONNEMENT

GRØNT udsendes til 3F-afdelinger med kollektivt abonnement samt eksterne abonnenter og brancheorganisationer indenfor den grønne branche. Et abonnement koster 85 kr. om året.

VIL DU TEGNE ABONNEMENT?

Så kontakt Thomas Møller, 3F Aarhus Rymarken: thomas.moller@3f.dk, Telefon: 21 47 77 67.

3F-afdelinger med kollektivt abonnement:

Sjælland og Bornholm: BJMF, Bornholm, Frederiksborg, Frederiksværk-Frederikssund, København, Midt og Østsjælland, Nordsjælland Syd, Nordøstsjælland, Slagelse, Storebælt.

Jylland: Als, Bjerringbro-Silkeborg, Esbjerg, Fredericia, Holstebro, Midtjylland, Randers, Ringkøbing-Skjern, Skiveegnen, Aalborg, Aarhus Rymarken.

Modtager du ikke GRØNT, så kontakt din lokale 3F-afdeling.

Udenlandsk arbejdskraft – et fremtidsperspektiv?

THOMAS MØLLER
Redaktør

Diskussionen om mangel på arbejdskraft i Danmark bølger hen over nyhedsmediernes igen. GLS-A, Danske Anlæggartnere og Landbrug & Fødevarer deltager aktivt i kravet om flere udenlandske hænder. Specielt er kravet, at der skal lukkes op for 3.verdenslande.

Der er 10.000 unge i Danmark, der mangler lærepladser. Der er 95.000 arbejdsløse i Danmark – og 15 millioner i EU. Det er derfor relevant at stille spørgsmålet, om der så er et behov for at hente arbejdskraft fra lavtlønslande som Vietnam, Filippinerne og Ukraine – og hvis man skulle gøre det, hvad er så perspektivet?

Styrken på det danske arbejdsmarked er fleksibiliteten og det høje uddannelsesniveau. Vi skifter gerne job, og vi efteruddanner os gerne. Derfor er kompetencerne altid til rådighed – også for de grønne virksomheder.

Det forudsætter, at uddannelsesmulighederne er der, når vi er i en jobskifte-situation. Det forudsætter sikkerhed i ansættelsen og hvis ikke der kan tilbydes helårsbeskæftigelse, så er forudsætningen at den sæsonansatte kan få en ordentlig dagpengeydelse i de to-fire måneder, hvor vores fag typisk har nedgang i produktionen.

Det forudsætter ordentlige uddannelsespladser til de unge. Det er vigtigt med en erkendelse af, at de unge efterspørger interessante arbejdspladser og at de grønne virksomheder også tilbyder det.

Endelig forudsætter det ordnede arbejdsforhold, så vi alle kan få et almindeligt familieliv med børn og fritids-

interesser. Alt det giver 3F's overenskomster mulighed for.

At satse på udenlandsk arbejdskraft er kortsigtet. De udenlandske arbejdere har måske de kompetencer, der skal til for at løse en konkret arbejdsopgave. Men de kan typisk ikke udvikle sig til nye job og nye fag, hvis de ikke har forudsætningerne til at indgå i et uddannelsessystem, hvor dansk og 9-10 års folkeskolegang er en forudsætning.

De grønne erhverv går i stå, når man satser på ufaglært udenlandsk arbejdskraft, fordi medarbejderne er så vigtige for udviklingen af en virksomhed. Der kommer derfor også til at mangle ledere og vidensmedarbejdere, fordi de typisk rekrutteres fra "gulvet".

Hvis arbejdsgivere alligevel insisterer på, at de vil satse på udenlandsk arbejdskraft, så må vi også forvente, at de sørger for, at de nye medarbejdere lærer dansk og får mulighed for at udvikle sig og efteruddanne sig.

I dette nummer af GRØNT skriver vi om et undervisningsforløb, som netop er et eksempel på, mulighederne i overenskomsten for, at arbejdsgivere i GLS-A laver aftaler med 3F om at udvikle deres udenlandske medarbejdere. Andreea, Madalina og Pavlo har alle været på et intensivt danskundervisningsforløb i efteråret. Her har de lært dansk, og de har lært om dansk arbejdskultur – og de drømmer om at blive så gode til dansk, at de snart kan efteruddanne sig.

Det er sådan en indsats, der skal til, hvis vi vil sikre, at udenlandsk arbejdskraft også får de nødvendige forudsætninger for at udvikle sig på arbejdsmarkedet.

Danskundervisning i arbejdstiden

26 udenlandske gartnere skiftede i syv uger i efteråret arbejdspladsen ud med skolebænken, hvor de lærte om dansk sprog og arbejdskultur. Erfaringerne er gode, og der kan være flere kursusforløb på vej.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HERLEV

I efteråret deltog 26 kursister i et nyt kursusforløb, der er skræddersyet til udenlandske ansatte i gartneribranchen. Over syv sammenhængende uger i efteråret var deltagerne samlet i et uddannelsesforløb på Tietgenskolen i Odense. Her lærte de på skift om dansk sprog og grammatik og om det danske arbejdsmarked og kulturen på de danske arbejdspladser. Forud for kurset havde 3F, Den Grønne Konsulent-

tjeneste og Tietgenskolen gjort et stort opsøgende arbejde hos en lang række gartnerier for at finde kursusdeltagere.

"Det er første gang, vi har fået samlet gartnerierne og kørt så stort et forløb. Det har dælmme været godt, og vi har fået mange gode tilbagemeldinger," lyder evalueringen fra Thomas Bystrup-Kjær, der er chefkonsulent på Tietgenskolen i Odense.

En god investering

Kurset er blevet skabt i et samarbejde mellem 3F, Den Grønne Konsulent-tjeneste, Tietgenskolen – og ikke mindst en række fynske gartnerier. Her har især gartneriet By Growers spillet en central rolle og har leveret en stor del af kursisterne:

"Jeg ser kurset som en god investering. Det koster at sende folk afsted, men i sidste ende giver det et bedre resultat på bundlinjen med gladere og dygtigere medarbejdere. Fremtidens talenter i branchen

har ofte en anden etnisk baggrund end dansk. Derfor er det vigtigt, at de lærer sproget, så de kan udvikle sig. Og så er det skidefedt at kunne kommunikere bedre med medarbejderne, efter de har været på kursus," lyder det fra direktør Claus Petersen.

Mere på vej

Claus Petersen melder sig klar til at sende nye kursister afsted igen til næste efterår, og Tietgenskolen er også klar til at tage imod og bygge videre på alle de praktiske erfaringer, der er blevet gjort i 2021.

"Vi har fået skabt et stærk bånd med de faglige organisationer og med virksomhederne. Og vores drøm er at skabe "den grønne vinterskole", hvor vi kan tilbyde fleksible former for undervisning med både dansk og fagligt indhold på forskellige niveauer. Og vi vil rigtig gerne have de små gartnerier med også," siger Thomas Bystrup-Kjær.

Kompensation til arbejdsgiverne

Arbejdsgiverne får kompensation fra Jordbrugets Kompetencefond samt VEU- og SVU-refusion for at sende medarbejdere afsted. Tag en snak med din lokale 3F-afdeling, hvis du vil høre mere om mulighederne for uddannelse i arbejdstiden.

Mød tre kursusdeltagere

Andreea, Madalina og Pavlo deltog i efterårets kursus. Hør, hvad de har fået ud af at deltage.

Madalina Mihai

Kommer fra Rumænien og har boet i Danmark siden 2014. Arbejder hos Nordic Greens (det tidligere Alfred Pedersen & Søn) i Bellinge ved Odense. Søster til Andreea Mihai.

"Jeg synes, det var et godt kursus. Når der er undervisning hver dag, er det nemmere at huske, hvad man lærer. Der var et lille problem med, at der var mange forskellige niveauer på holdet. Nogen kunne næsten ikke dansk, og andre var på trin 4. Hvis der kommer et nyt kursus, må det gerne være mere opdelt i niveauer."

Madalina er lige nu på trin 2 i dansk, og hun har planer om at bestå både trin 3 og 4:

"Mit mål er, at jeg bliver så god til dansk, at jeg kan tage en uddannelse på dansk om klima og gartnerier. Og så har vi lige fået nye naboer, som jeg håber, jeg kan komme til at snakke med på dansk."

Hun sender 3F en kærlig tanke: "Jeg hørte om kurset gennem 3F, og de hjalp mig med meget. Det er et godt netværk at have."

Pavlo Poulsen

Kommer fra Ukraine og har boet i Danmark siden 2008. Tog efternavnet Poulsen, da han fik dansk pas. Arbejder hos gartneriet Tvillingegården i Fangel ved Odense.

"Det er otte år siden, jeg sidst var i skole og lære dansk, så jeg kunne godt mærke, at det var længe siden. Men det var godt at lære igen. Jeg var kun med to dage om ugen, og det var for lidt."

Pavlo Poulsen snakker for det meste dansk med kollegaerne på arbejdet, og det lærer han meget af.

"Jeg kan huske, da jeg kom til Danmark... jeg forstod ingenting. Men jeg lærte stille og roligt. Selvom jeg har bestået alle trin, er dansk stadig svært. For eksempel ord med "ø", blødt "d" og "y". Min datter retter mig altid, når jeg siger ordene forkert."

Pavlo holder sig meget orienteret om kurser og aktiviteter i 3F og går til mange møder, når han kan. Han har også overbevist en del af kollegaerne om, at de skal deltage i dansk-kurset, hvis det bliver udbudt igen.

Andreea Mihai

Kommer fra Rumænien og har boet i Danmark siden 2016. Arbejder hos gartneriet By Growers ved Odense. Søster til Madalina Mihai.

"Det var en fin idé med dansk kurset. Jeg synes, jeg kan snakke bedre dansk nu, og jeg er blevet bedre til grammatikken. Derfor kan jeg snakke bedre med mine kollegaer. Jeg prøver at snakke dansk med dem. Men nogle gange skifter jeg til engelsk."

Andreea var især glad for, at kurset også handlede om andet end dansk grammatik:

"Vi lærte også om dansk kultur på arbejdspladsen. Hvordan vi arbejder sammen og fikser konflikter. Det handler om, at vi skal bruge giraf-sprog og snakke med hinanden – ikke om hinanden. Vi skal snakke om problemerne. Ellers bliver vi frustrerede."

Ligesom sin søster Madalina drømmer hun om at blive så god til dansk, at hun kan videreuddanne sig:

"3F har tidligere hjulpet med at finde aftenkurser til mig, og det vil jeg gerne igen. Jeg vil gerne tage både trin 3 og 4. Og så kunne jeg godt tænke mig at læse videre. Måske noget med byggeri eller miljø."

Økologi handler om arbejdsmiljø

Siden 1987 har anlægsgartneren Jesper Lund-Larsen haft fokus på det grønne arbejdsmiljø, først i SiD og senere i 3F. Ved nytårsskiftet til 2022 gav han stafetten videre. I den anledning har GRØNT taget en snak med den erfarne arbejdsmiljøkonsulent, der har haft fingrene dybt nede i det grønne arbejdsmiljø.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HANSEN

Hvad er de vigtigste landvindinger på det grønne arbejdsmiljø i de forgange 25 år?

"Noget af det første – i slutningen af 80'erne – var sprøjtemidler og hvordan vi kunne mindske brugen af det for vores medlemmer. Vi kørte nogle kampagner, hvor vi havde fokus på det eksterne miljø. Vi kunne for eksempel sige, græsset er giftigt i Kongens Have, fordi der bruges sprøjtemidler. På den måde kunne vi få medvind til synspunktet om at begrænse sprøjtemidlerne og dermed begrænse de grønne medarbejderes kontakt med gifti-

ge sprøjtemidler. Senere lavede vi plakater med, at det også kunne gå ud over børnene, når jorden var giftig," indleder Jesper Lund-Larsen.

De store sejre i 90'erne

"I midt 90'erne begyndte vi at sætte fokus på kommunernes brug af sprøjtemidler. Det var mens, Svend Auken var miljøminister. Her fik vi lavet et kort over Danmark, hvor man kunne se hvilke kommuner, der brugte sprøjtemidler – de blev røde, dem, der brugte alternativer, blev grønne og de

kommuner, der brugte begge dele, blev gule. Det var et skræmmende kort, og det førte til en frivillig aftale med kommunerne, så de ikke bruger sprøjtegifte, dog med et par ganske få undtagelser, som for eksempel når der er Bjørneklo. Denne frivillige aftale gælder stadig i dag," siger en stolt Jesper Lund-Larsen og fortsætter:

"I samme moment fik vi fokus på kirkegårdene, der brugte man stadig sprøjtegifte. Men her blev det forbudt ved lov. I nullerne fik vi så lavet nogle sprøjteuddannelser, så vi er sikre på, at dem, der bruger sprøjtemidlerne, er uddannet til det. Og det har spredt sig til resten af Europa i 10'erne, og nu arbejder vi på en trinvis udfasning af Roundup."

Vi var foregangsmænd i 3F

I 90'erne begyndte SiD at have fokus på det økologiske landbrug. "Økologi er lig med færre sprøjtemidler i det grønne arbejdsmiljø. Vi fik også lavet eksterne undersøgelser, der viser, at det miljømæssigt er bedre at bruge tomater produceret i drivhuse herhjemme fremfor at importere dem fra spanske drivhuse. Og det gælder stadig. Og danske tomatgartnerier bruger ikke mange sprøjtegifte – igen til gavn for arbejdsmiljøet," siger Jesper Lund-Larsen.

"Det seneste år har jeg sammen med vores arbejdsgiverorganisationer haft fokus på brug af andre typer kemikalier end sprøjtegifte. For det viser sig, at der inden for den grønne gruppes interesseområde, ifølge Arbejdstilsynet, stadig er store udfordringer med den måde, man arbejder med kemikalier i de forskellige virksomheder. Dette fokus er planlagt til at fortsætte de næste to år."

Grøn efteruddannelse 2022

Tjek årets moduler på den grønne diplomuddannelse 'Parkdiplom'. Du kan tage modulerne enkeltvis eller som en del af en samlet diplomuddannelse. Uddannelsen er på deltid, og på modulerne arbejder du med konkrete opgaver fra din hverdag.

Adobe basis For dig der vil formidle grafisk og professionelt	Start 31.01
Konstruerede vækstmedier til urbane landskaber For dig der planter i urbane miljøer	Start 19.04
Opgavestyring For dig vil styre projekter og økonomi	Start 21.04
Bearbejdelse af dronedata i GIS For dig der vil anvende dronedata i skov-, landskabs- og parkforvaltning	Start 25.04
GIS-analyser For dig der vil have styr på QGIS, LAsTool, Orfeo toolbox, Grass og LIDAR360	Start 09.05
Oprettelse af GIS-databaser For dig der vil oprette og arbejde med databaser i GIS	Start 07.06
Afgangsprojekt For dig der vil afslutte din diplomuddannelse (kræver at du har min. 45 ECTS)	Start 22.08
Driftsstyring For dig der har ansvar for pleje og vedligehold af grønne områder	Start 01.09
Projektering og etablering af bytræsplantninger For dig der vil skabe sunde og frodige beplantninger	Start 24.11

Rasmus Slagelse har været ansat i HedeDanmarks afdeling i Odense siden 2011. Han nyder arbejdet i det fri og det kollegiale sammenhold: "Der er et godt sammenhold, når man er ude med plantemaskinen. Det er et rigtigt teamarbejde, hvor man først er færdig, når alle er færdige."

Ny skov sikrer rent drikkevand

GRØNT er taget på skovtur i en helt ny skov, der er rejst for at beskytte grundvandet. Vi er lidt syd for Odense ved landsbyen Brylle. Skoven er resultatet af et samarbejde mellem Hedeselskabet, VandCenter Syd og Odense og Assens Kommuner.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HERLEV

Træer i miniformat står på rad og række bag hegnet i udkanten af Brylle Vandskov. Skovens fjerde og nyeste etape er plantet i 2020, og hvis man skal være helt ærlig, så ser de små trævækster ikke specielt imponerende ud endnu.

"Det kan godt være, folk tænker "hvad er det da for en ukrudtsmark," når de ser skoven nu. Men de skal bare vente et par år. Så sker der noget. Lige nu er det mest lærkene, der er sug i," fortæller Rasmus Slagelse, imens han peger ind på en række af lærketræer, der rigtigt nok har vokset

sig en del højere end det gennemsnitlige træ på området.

500.000 træer til fremtiden

Rasmus er skovarbejder og tillidsrepræsentant hos HedeDanmark. I dagens anledning giver han en guidet rundvisning i Brylle Vandskov, som han og kollegaerne har været med til at plante i perioden 2017-2020 over fire etaper. I alt er det blevet til omkring 500.000 træer fordelt på 145 hektar. Hvor træerne fra seneste tilplantning i 2020 endnu ikke er imponerende, så ser det anderledes skov-agtigt

Endnu en vandskov er på vej på Fyn

De gode erfaringer med Brylle Vandskov har ført til endnu et samarbejde mellem Hedeselskabet, VandCenter Syd og Assens Kommune. Denne gang er det området omkring Holmehave Kildeplads, der skal dækkes af op mod 300 hektar skov for at beskytte grundvandet. De første træer forventes at blive plantet i 2023.

FN's 17 verdensmål i GRØNT

I dette nummer kigger vi nærmere på verdensmål 17 "Partnerskab for handling". Verdensmålet handler om at styrke det globale partnerskab for bæredygtig udvikling.

I GRØNT har vi skiftet det globale ud med det lokale og sætter fokus på Brylle Vandskov på Fyn, hvor et unikt samarbejde sikrer både ny skov og rent vand.

ud andre steder. Her når en del af træerne efterhånden op over hovedhøjde.

"Det er fedt at komme tilbage til skoven her og konstatere, at nu er der sgu skov. Men der går i hvert fald 20 år, før skoven begynder at være vokset til. Og meget længere, før vi kan begynde at tage træ ud. Så det er næste generation og næste igen, der får glæde af det her. På samme måde er det de skove, der blev plantet for 100 år siden, vi har glæde af i dag. Det er fascinerende at tænke på," fortæller Rasmus Slagelse, imens vi bevæger os igennem skoven.

Recreation, drikkevand og produktionsskov i ét

De første træer blev som nævnt plantet i Brylle Vandskov i 2017. Før det lå her bare en bunke marker omkring grundvandsmagasinet Borreby Kildeplads. For at beskytte grundvandet i magasinet lavede VandCenter Syd sammen med kommunerne i

Trods navnet "vandskov" er der tale om en helt almindelig skov, der er tør på de fleste tidspunkter og kun er våd ved vandløbet, der skærer sig gennem skoven. Navnet henviser til, at skoven beskytter drikkevandet ved Borreby Kildeplads.

Odense og Assens en aftale med Hedeselskabet om at plante en ny skov. De gav tilskud til, at Hedeselskabet kunne opkøbe de omkringliggende marker og plante fredsskov på dem. På den måde blev området omkring grundvandsmagasinet sparet for pesticider og gødning. Samtidig fik de lokale beboere en ny skov med markerede stiforløb at gå ture i, og Hedeselskabet fik mulighed for at plante en produktionsskov til en god pris. Oven i hatten har klimaet fået en kærkommen håndsrækning med en CO₂-bindende skov. Det må siges at være en win-win-win situation.

Der er plantet omkring 500.000 træer i Brylle Vandskov. Et lille område er viet til forsøgsområde, hvor forskellige typer af træer er plantet.

Faglige forventninger 2022

I begyndelsen af 2021 spurgte GRØNT fire fagligt aktive på det grønne område, hvad deres forventninger var til 2021. Svarene gik på, at de grønne uddannelser skulle tales op, mere fleksibilitet i arbejdstiden, så kollegerne ikke bliver slidt ned i pressede perioder, og der skulle være fokus på at udvikle det grønne område igennem landsbrancheklubben. Måske var der for mange cheflag? Det afslørede coronaen, da alle chefer blev sendt hjem, men det grønne område fungerede aldeles udmærket alligevel. Nu er det tid til at gøre status og se fremad – igennem 2022.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HANSEN

Peter Møller Sjøgren, der er formand for Den Grønne Landsbrancheklub, havde som overskrift for 2021, at vi skulle udvikle det grønne område sammen og stoppe med at bruge tid på at slås om forhold, vi allerede har aftalt:

“Vi kom ikke helt i mål med alle forventningerne, men grundlæggende havde vi en god dialog med GLS-A, og det var et af de vigtigste punkter. De har medlemmer, og vi har medlemmer, og hvis vi hver især gør vores arbejde ordentligt, så går det godt på det grønne område. For GLS-A gælder det om at få styr på de brodne kar, der endnu ikke er medlem af arbejdsgiverorganisationen.”

“Når vi kigger lidt mere detaljeret på det, så har nogle af vores overenskomster på det grønne område stadig nogle passager, hvor teksten er forældet. De skal moderniseres. Og det skal nok ske i fremtid,” forklarer Peter Møller Sjøgren og nævner som eksempel den meget komplicerede

tekst, der i overenskomsten beskriver, på hvilke betingelser en skovarbejder kan bruge sin egen motorsav i arbejdet. “Det skal jo være enkelt og gennemskueligt samtidig med, at vi sikrer en reel kompensation. Der skal ikke gås på kompromis med arbejdsmiljøet, så det går ud over den enkelte medarbejders helbred på langt sigt,” forklarer Peter Møller Sjøgren.

Forældede passager i overenskomsterne findes i følge Peter Møller Sjøgren i en del af de grønne overenskomster.

Stafetten går videre

Louise Røssell Wredstrøm, der i løbet af 2021 afløste Hanne Gram som forhandlingssekretær med ansvar for det grønne område i Den Offentlige Gruppe. Her finder vi for eksempel mange kirkegårdsansatte og gartnere ansat i kommunerne:

“Jeg kan jo kun give Hanne ret i, at vores dygtige (selvledende) medarbejdere er

gode til at tilrettelægge deres arbejde, når ledelsen er hjemsendt. Det har jo vist sig – og viser sig fortsat – når de offentlige arbejdsgivere er hjemsendt, og vores medlemmer møder fysisk ind. Deres arbejdsopgaver er blevet varetaget, og de har dækket ind for hinanden, hvis der var behov,” siger Louise Røssell Wredstrøm.

Lønstigningen udeblev

“Vi fik desværre ikke en lønstigning til vores medlemmer ved OK-forhandlingerne. Arbejdsgiverne var nervøse for, at de offentlige lønninger kom til at overstige de private, og derfor var der ikke meget at komme efter til overenskomstforhandlingerne. Nu, hvor ledigheden er meget lav, regner vi med, at de offentlige arbejdsgivere også kan se det, og vi kan forhandle os til noget mere ved OK24,” siger Louise Røssell Wredstrøm og retter fokus mod en af sejrene i 2021, som vil spille en stadig større rolle i 2022 og fremover:

“Vi har i staten fået en kompetencefond, hvor 3F'erne har en unik mulighed for at søge. Førhen var der kun en samlet pulje i kompetencefonden, men nu er den inddelt og derfor er der flere penge til 3F'erne. Derudover er der ved at blive lagt sidste hånd på aftaler om “Fra ufaglært til faglært” og “bedre til ord, tal og IT” i staten, så flere medarbejdere kan få deres svendebrev. Dette kan de opnå, samtidig med at de får fuld løn, så regningerne fortsat kan blive betalt, mens man er i lære. Det, håber jeg, vil motivere flere til at få et svendebrev,” siger Louise Røssell Wredstrøm.

Vi har stadig rygende travlt

Fra fællestillidsrepræsentanten i Hede-Danmark, Jesper Eilschou Larsen, var der fokus på arbejdstid og fleksibilitet i 2021:

"Det ligner meget sidste år, men vi har en ledelse, som ser, at vi har travlt, og ledelsen er lydhør i år. Det var den måske ikke

sidste år. Nu er der vilje til, at vi gør noget ved vores udfordringer. Vi har stadig rygende travlt og mangler folk. Forventningerne til den driftssæson, vi går ind i, er noget lige det, det har været de seneste par år. Vi har stadig travlt, så arbejdstid og fleksibilitet er igen højest på den faglige dagsorden."

"For et år siden var vi tæt på en overenskomsttaftale. Den kom i hus med blandt andet en mulighed for flerholdsdrift. Holddriftsaftalen. I teorien kunne vi arbejde i to hold fra 5 – 13 og 13 – 21 om sommeren. Arbejdsgiver bad om den ret, men de har ikke udnyttet retten endnu. Mange kolleger har ikke lyst til at møde ind til eftermiddag og aftenarbejde."

Ekstrem flexetid afvist

"Et enkelt opgør har vi haft – netop pointen med, at vi skulle flytte timer fra vintersæsonen til sommersæsonen, så vi

kunne ende med rigtig mange timer i sommerperioden og så gå hjemme i de kolde måneder. Men det afviste vi i en lokalforhandling," siger Jesper Eilschou Larsen.

En flexitidsaftale ligger og rumsterer, men er ikke blevet til noget endnu. "Måske kommer der en aftale på plads i løbet af 2022," siger Jesper Eilschou Larsen og fortsætter: "Vi skal passe på kollegerne ude i marken, så de ikke går ned, for der er tryk på. Det virker som om, ledelsen lytter til, hvad vi siger. Det gælder for eksempel, når vi taler om en kørselsaftale. Vi dækker store områder og kan få ret meget kørsel, som nu ligger før arbejdstid. Denne form for fleksibilitet vil også kunne tiltrække flere kvalificerede folk. Det er noget, ledelsen er lydhør over for," slutter Fællestillidsrepræsentanten.

VIDEN DER VOKSER

Dyrk dig selv i arbejdstiden, og tag på kursus med løn.

Med jordbrugets kompetencefond sår du frø til fremtiden.

Få støtte til efteruddannelse på overenskomstdækkede virksomheder inden for gartneri, land- og skovbrug, maskinstationer og agroindustri.

Læs mere på dgkt.dk

Få hjælp til kompetenceudvikling hos vores fælles uddannelseskonsulent Lotte Julin Bock på 8740 3412.

DEN GRØNNE KONSULENT TJENESTE

EFTERUDDANNELSE

2022

Anlægsgartner, greenkeeper og groundsman

Tag på kursus i arbejdstiden med fuld løn!

VIL DU PÅ KURSUS?

Anlægsgartner kompetencefonden giver dig mulighed for at komme på det kursus, du brænder for, i arbejdstiden – og med fuld løn.

Robotterne passer plænerne

I Sønderborg Kommune spiller robotplæneklippere en vigtig rolle i den daglige, grønne drift. Blandt andet ved Kværs Hallerne, hvor syv robotter hjælper pedel Johnni Jensen med at trimme græsarealerne.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HERLEV

Med et lille, lydløst ryk sætter en af Kværs Hallernes syv robotplæneklippere i gang. Den kører i en lige streg hen over græsset og har sat kursen mod et fodboldmål.

"De havde det med at køre fast i målene i starten. Især én af robotterne. Den satte jeg

et par dørstopper på. Så er den kørt udenom siden," forklarer Johnni Jensen, imens han styrer den aktive robot fra sin app.

Han har nydt godt af robotternes hjælp i fire år nu, og efter lidt tilvænnning har plæneklipperne udført arbejdet til fuld tilfredshed.

"Jeg var lidt skeptisk i starten og tænkte "dur de nu? Og den dér lillebitte kniv – tager den fat?" Men jeg må bare sige, at de virker, og de er billige i drift. De kører 800 timer om året per styk, og de bruger 1800 kilowatt i alt. Det er vel 2500 kr. per år."

Forældre stopper maskinerne

Johnni Jensen forklarer, at børnene, der bruger banerne, sagtens kan lade dem være. Faktisk er det værre med forældrene, som liiige skal pille lidt ved robotterne. "Men når jeg så kommer kørende og fortæller dem, at det koster tre pedeltimer, hver gang jeg skal rykke ud og starte dem igen, så stopper de," griner Johnni Jensen.

De syv robotter ved Kværs Hallerne er en altså en god hjælp for Johnni Jensen, og de kører stabilt – når ellers forældrene lader dem være.

"Jeg kan huske, at jeg i starten tænkte, hvad der blev af de to makkere, som før kom og slog græsset herude. Men dem har jeg set flere gange siden. Der er jo meget forskelligt at lave i en kommune. Og robotterne har heller ikke taget mit arbejde. De har bare givet mig tid til at fokusere på andre ting."

Frigiver tid og gavner CO₂-regnskabet

Hos Lars Andersen, der er distriktsleder for Service & Ejendomme i Sønderborg Kommune, er der også tilfredshed med kommunens i alt 55 robotter. De er især gode at bruge i yderområderne af kommunen, hvor der ikke er så meget gang i den i dagtimerne. Det er for eksempel ved plejehjem, idrætsanlæg uden for Sønderborg by og i Augustenborg Slotspark. Maskinerne frigiver også arbejdstid:

Selvom robotterne kører selv, så skal de stadig tilses jævnligt. De får skiftet knive cirka hver måned i sæsonen.

GUIDE: Sådan kommer du godt i gang med robotplæneklippere

Overvejer din arbejdsplads at investere i robotplæneklippere? Så får du her fem tips til at komme godt i gang fra leder af robotnetværket Maybe Robotics Club, Bjarke Falk Nielsen:

1. Start småt. Lad være med at investere i 50 robotplæneklippere på én gang.
2. Køb robotterne hos en forhandler, der kender til brugen af dem.
3. Snak med andre kommuner om, hvordan de griber opgaven an.
4. Husk, at robotterne skal efterses jævnligt, og at de skal have skiftet knive.
5. Vær opmærksom på lovgivningen. Der gælder særlige regler for at bruge automatiserede køretøjer i det offentlige rum. Er du i tvivl, så kontakt Færdselsstyrelsen.

"De holder plænen pænt, så længe de husker, at deres overordnede er pedellen," lyder vurderingen fra pedel Johnni Jensen, der har brugt robotplæneklippere på idrætsanlægget i Kværns i fire år.

Johnni Jensen kan holde styr på robotplæneklipperne via en app på smartphonen. På den måde kan han faktisk standse dem og sætte dem i gang derhjemme fra, hvis det er nødvendigt.

"Et godt eksempel er på et plejehjem, hvor en ansat tidligere brugte 8 timer om ugen på at slå græs. Nu klipper robotten græsset, og vores ansatte bruger cirka 1,5 timer på vedligehold. Det frigiver 6,5 timer, som han kan bruge på noget andet."

Lars Andersen understreger samtidig, at der ikke er blevet fyret folk på grund af robotterne, og den oplysning bekræfter John Boulund Møller, der er 3F's fællestillidsmand i Sønderborg Kommune.

Det kan være svært at regne helt præcist ud, hvor meget robotterne sparer kommunen i kroner og øre, men den miljømæssige gevinst er tydelig:

"Der er helt sikkert CO_2 -besparelser i den daglige drift. Før i tiden havde vi for eksempel dieseltraktorer til at køre mellem Broager og Skelde. Det tog 30 minutter at køre turen med traktoren og en halv time at slå græsset. Og så 30 minutter tilbage igen. Der må jeg bare sige, at CO_2 -regnskabet er mere tilfreds med en robotplæneklipper."

Ny lederuddannelse for gartnere

Den Grønne Konsulenttjeneste tilbyder en helt ny tre-årig akademiuddannelse til gartnere. Uddannelsen består af seks moduler, som alle afvikles i arbejdstiden med normal løn. Der er opstart i efteråret 2022.

■ TEKST MORTEN HERLEV · FOTO DEN GRØNNE KONSULENTTJENESTE

Er du udlært gartner, og drømmer du om at tage en relevant lederuddannelse, så er det en god idé at kigge nærmere på Den Grønne Konsulenttjenestes nye akademiuddannelse.

Uddannelsen har fået navnet "Gartnerier og Planteskolers Lederuddannelse", og den finder sted hos UCL på Fyn. Uddannelsen foregår i arbejdstiden, og du får

derfor normal løn, når du er på skolebænken.

"Målet med uddannelsen er at skabe en konkret og brugbar efteruddannelsesmulighed, så vi kan gøre gartneruddannelsen endnu mere attraktiv og fastholde flere i faget. Samtidig er uddannelsen meget praktisk. Det betyder, at den har stor fokus på at omsætte det, du lærer, til din ar-

bejdsdag. Samtidig får du opbygget et stærkt netværk i branchen," fortæller Lotte Julin Bock, der er konsulent for efter- og videreuddannelse hos Den Grønne Konsulenttjeneste.

Mere om uddannelsen og tilmelding

Gartnerier og Planteskolers Lederuddannelse består af i alt seks uddannelsesmoduler, der hver byder på en kursusdag om ugen fordelt over otte uger. Uddannelsen tager som udgangspunkt tre år i alt at gennemføre, og første kursusdag er 8. september 2022.

Da der er tale om en akademiuddannelse, giver den 60 ECTS-point i alt.

Man kan vælge tre forskellige fagretninger:

- Teamledelse og organisering
- Salgsledelse
- Konceptstyring i detailhandlen (for ansatte i havecentre)

Du aftaler med din arbejdsgiver, hvilken fagretning, der er relevant at vælge.

Læs mere om uddannelsen her:
www.dgkt.dk/gpl-uddannelse/kursusforloeb/

Nyt fra PensionDanmark

150.000 kr. ekstra på pensionskontoen

Medlemmer i 3F med pension i PensionDanmark kan glæde sig over, at pensionsopsparingen er vokset markant i 2021. Det typiske medlem har i 2021 fået 150.000 kr. ekstra ind på pensionskontoen. Tallet er baseret på medlemmer med en anciennitet på 12 år i PensionDanmark og kan variere fra medlem til medlem. Du kan tjekke din egen pensionsopsparing ved at logge ind på pension.dk eller på PensionDanmarks app.

Tal med en online psykolog

I din sundhedsordning i PensionDanmark har du nu fået mulighed for at få en samtale med en psykolog online. Du kan bestille en tid på pension.dk/sundhed eller i PensionDanmarks app "Din Pension". Du kan også vælge at tale med en psykolog hurtigst muligt. Online psykolog har åbent alle hverdage kl. 8-21 og i weekender og på helligdage kl. 9-17. Du skal regne med, at samtalen med online psykolog kan vare op til 45 minutter.

Se din pensionsoversigt for 2021

Har du pension i PensionDanmark, så lander den årlige pensionsoversigt snart i din e-Boks. Og langt de fleste vil kunne se, at pensionskontoen er vokset markant. 2021 var nemlig et rigtig godt investeringsår, hvor alle alderspuljer fik afkast på mellem 10 og 16 procent. Pensionsoversigten er også en god anledning til at få et generelt overblik over din pensionsordning og de forsikringer, som er en del af ordningen.

Årsmøde for kirkegårdsansatte

Fredag den 25. og lørdag den 26. marts 2022 er der årsmøde for kirkegårdsansatte på Langsøhus i Silkeborg.

Landsbrancheklubben for Kirke- og kirkegårdsansatte afholder årsmøde over to dage med faglig inspiration og fokus på at opbygge stærke fællesskaber omkring tillidsrepræsentanten, så man aldrig står alene. På andendagen er der branchemøde med valg til bestyrelsen.

For at komme med til årsmødet skal du tilmelde dig via din lokale 3F afdeling – FIU 1999-22-42-01.

DM i Skills 28.-30. april

Sidste år blev DM i Skills aflyst. (Der blev dog holdt DM for anlægsgartnere og brolægere på Have & Landskab). Men i år er konkurrencen tilbage og finder sted den 28-30 april i Høng ved Kalundborg. Her kommer omkring 300 unge fra forskellige erhvervsuddannelser – blandt andet anlægsgartnere – til at dyste om at blive landets bedste inden for deres fag. Læs mere på www.skillsdanmark.dk

Alfred Pedersen & Søn bliver til Nordic Greens

Gartneriet Alfred Pedersen & Søn ændrer navn til Nordic Greens. Navneskiftet sker for at samle gartneriets mange selskaber under ét bærende navn og for tydeligt at signalere, at gartneriet er en nordisk producent af væksthusrønt-sager med grønt fokus.

Få et tillæg til lønnen

I øjeblikket er der stor efterspørgsel på arbejdskraft. Det giver blandt andet de grønne arbejdstagere gode vilkår for at få lidt ekstra i lønningsposen. Og hvis du arbejder under anlægsgartneroverenskomsten, så har du mulighed for at forhandle et personligt tillæg. Her kommer et par gode råd til, hvordan du griber det an:

■ TEKST OG FOTO MORTEN HANSEN

“Det personlige tillæg kan jeg eller andre tillidsrepræsentanter ikke forhandle kollektivt. Det skal man selv gøre,” indleder Rune Rasmussen, der er fællestillidsrepræsentant i OK Nygaard, da snakken falder på den overenskomstsikrede ret til at forhandle et personligt tillæg.

Det er for eksempel en god idé at forhandle selve tillægget højere, end at forsøge at hæve den samlede timeløn. “Det lyder voldsomt, hvis man kommer og beder om eksempelvis 190 kroner i timen i stedet for 180. Men beder man om at få hævet det personlige tillæg fra for eksempel 18 kroner til 28 kroner, så lyder det bedre. Pointen er, at det ikke lyder så voldsomt at gå fra 18 til 28 kroner, som hvis man beder om en stigning fra 180 til 190 kroner,” siger Rune Rasmussen.

Modregning kræver varsel

En gang om året kan arbejdsgiveren varsle, at lønstigningen modregnes i det personlige tillæg.

Rune Rasmussen pointerer, at fordelene ved at få lønstigningen som højere kvalifikationstillæg er, at det ikke kan modregnes i senere lønstigninger. Det kan det personlige tillæg derimod:

“Det personlige tillæg kan modregnes i en overenskomstbestemt lønstigning, men det kræver, at du har et personligt tillæg, der er højere end lønstigningen, og at din arbejdsgiver varsler det tre måneder inden, lønstigningen træder i kraft. For anlægsgartnere træder den årlige lønstigning i kraft pr. 1. marts, og det betyder, at varslet skulle være sendt senest 1. december 2021 personligt til alle kollegaer og til den lokale 3F-afdeling,” forklarer Rune Rasmussen.

Få en opmåler ud – det kan give dig et stærkt argument for en lønstigning

“Et godt argument for en lønstigning er at benytte en opmåler til at få foretaget en prøve-opmåling af ens arbejde. Du har ret til at kræve et arbejde opmålt. Så hvis mester siger, den klarer du lige på tre dage, eller hvis du er hurtig med hækkeklipperen, så er det en god idé at bede om at få opmålt opgaven. Det kan give et rigtig godt billede af, hvad du er værd og et godt argument til forhandling af dit personlige tillæg. Skal jeg blive ved med at holde det tempo, så kræver det en femmer mere i mit personlige tillæg,” argumenterer Rune Rasmussen.

Rune Rasmussen er FTR, anlægsgartner og arborist, og han giver gode råd til, hvordan du forhandler din løn. Et personligt tillæg, som er beskrevet i overenskomsten for anlægsgartnere, skal man selv forhandle. Tillidsrepræsentanten kan ikke forhandle netop dette tillæg på dine vegne, men kan hjælpe dig med argumenterne. Og husk: det er ikke til din MUS-samtale, at du skal forhandle løn eller tillæg!

AKTIVITETSKALENDER 2022 / Den Grønne Gruppe

Navn	Dato	Sted	Tilmelding Skal ske gennem den lokale 3F afdeling
Grunduddannelse M1, Grøn (hører sammen med FIU: 1256-22-00-02)	21. – 25. februar 2022	Smålandshavet	FIU: 1156-22-00-02*
Grunduddannelse M2, Offentlige område	21. – 25. februar 2022	Smålandshavet	FIU: 1254-22-00-05
OK-kursus for gartnerier og planteskoler	14. – 15. marts 2022	Langsøhus	FIU: 2034-22-00-04
OK-kursus for agroindustrien	14. – 16. marts 2022	Langsøhus	FIU: 2034-22-00-03
Grunduddannelse M2, Kommuner og regioner	14. – 18. marts 2022	Smålandshavet	FIU: 1254-22-00-01
Grunduddannelse M2, Grøn (hører sammen med FIU: 1156-22-00-02)	21. – 25. marts 2022	Smålandshavet	FIU: 1256-22-00-02*
Årsmøde, Landsbrancheklubben for kirke- og kirkegårdsansatte	25. – 26. marts 2022	Langsøhus	FIU: 1999-22-42-01
Netværkskonference	19. – 20. april 2022	Langsøhus	FIU: 1999-22-00-08
EU-Studietur, Bruxelles	9. – 12. maj 2022	Bruxelles	FIU: 1999-22-08-92*
Mejerikonference for tillidsvalgte	23. – 24. maj 2022	Langsøhus	FIU: 2034-22-00-05
OK-kursus for gartnere i boligselskaber under DE	9. – 10. juni 2022	Smålandshavet	FIU: 2034-22-00-06
Uddannelsesambassadørkursus	30. aug. – 1. sept. 2022	Langsøhus	FIU: 4071-22-00-04
OK og organisering for tillidsrepræsentanter under DAG	5. – 7. september 2022	Rørvig Centret	FIU: 2034-22-00-07
OK – Akkordtidskurant – DAG	7. – 8. september 2022	Rørvig Centret	FIU: 2034-22-00-08
Opfriskning for SU-medlemmer på GLS-A området	3. – 4. oktober 2022	Rørvig Centret	FIU: 2034-22-00-09
OK-kursus for HedeDanmark	6. – 7. oktober 2022	Laugesens Have	FIU: 2034-22-00-10
Dyrepassernes Årsmøde	18. – 19. nov. 2022	Langsøhus	FIU: ?

* Kurset er fuldttegnet

Husk at sende emner til aktivitetskalenderen til morten.herlev@3f.dk

ILLUSTRATION: VALDEFAR